

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hlas

صوت الاتحاد الإسلامي

ÚSTŘEDÍ MUSLIMSKÝCH
OBCÍ V ČESKÉ REPUBLICE

• ROČNÍK 24
• ČÍSLO 10 - 12
PROSINEC 2006 • DZÚ 'L-QÍ'ĐA 1427

لجاعة الدينية الإسلامية في الجمهورية التشيكية

Organe de la Communauté religieuse musulmane de la
République Tchèque
Ofizielle Zeitung der moslemischen Religionsorganisationen
in der Tschechischen Republik

Kába, první dům sloužící k uctívání Alláha

Vídáme tě často obracet tvář svou k nebi sem a tam a obrátíme tě proto ke qible, jež se ti bude líbit. Obrát' tedy tvář svou směrem k Mešitě posvátné! A kdekoliv budete, obračejte tvář svou ve směru jejím! (Korán, 2:144)

Malá kamenná krychle umístěná v neúrodné poušti arabského poloostrova, známá jako Kába, přitahovala ctitele a poutníky ze všech koutů světa odedávna. Je to nejstarší svatyně svého druhu známá lidem. Podle některých učenců ji postavil první člověk na zemi. Dnes přichází milióny věřících ze všech koutů světa, aby ji obcházeli s oddaností a nadějí na Alláhovo milosrdenství. Milióny jiných ji touží alespoň jednou uvidět. V lidské historii není žádný jiný podobný příklad takového symbolu, takového místa, v žádném náboženství.

Je znamením víry v Alláha Jediného, je to důkaz, že *tawhíd* (monoteismus), který symbolizuje, je jedinou přirozenou, trvalou a pravdivou vírou. Všechno ostatní, co se liší od *tawhídu*, je falš a klamem, který nakonec z této země zmizí. Jediná věc, která zbude, bude pravda.

Překonání bariér vzdálenosti, rasy, jazyka a postavení, pouť ke svatému Domu Alláha, žene všechny poutníky na duchov-

Amel S. Abdullah

ní cestu, která je očisťuje a sjednocuje.

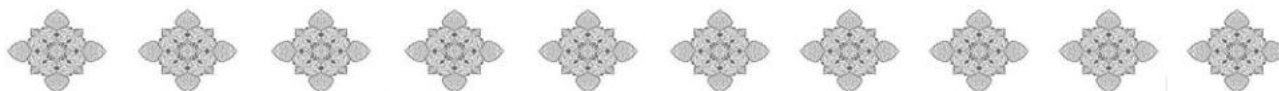
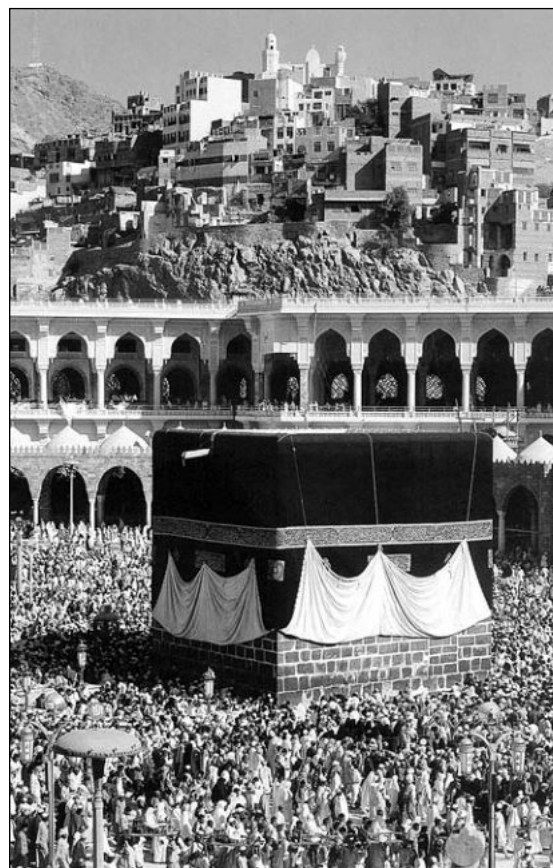
Každý rok vykonává rituály *hadždže* v Mekce, kde se Kába nachází, více než 2,5 milionů muslimských poutníků z různých koutů světa. Slovo Kába doslova znamená "kostka" a je to daleko více, než jen budova tvaru krychle ověšená černou látkou. Je to symbol islámské jednoty a monoteismu, na kterém je Islám založen. V Koránu se o ní mluví jako o *al-bajt al-harám* (posvátný dům) a *al-bajt al-atíq* (starobylý dům) a v životě muslima zaujímá jedinečné místo.

První místo sloužící k uctívání Alláha

Když se Alláh zmínil o Kábě v Koránu, řekl:

A věru prvním chrámem, jenž pro lidstvo byl založen, byl ten, jenž v Bakce stojí, jenž požehnáním je i vedením správným pro lidstvo veškeré. A v něm jsou znamení jasná. (3:96, 97)

Bakka je starší název pro město Mekka a znamená "pláč". Jedno vysvětlení tohoto jména říká, že tyran a domýšlivci pláč a stá-

vají se pokornými v blízkosti této pozechnané oblasti. Jiní přisuzují název Bakka a pláč k příběhu Hadžar, která zde prožívala svůj zármutek a úzkost, když se snažila najít vodu na neúrodné zemi kolem Káby, kde byla zanechána prorokem Ibráhímem (Abrahám), mír s ním, aby zde vychovávala jejich syna Ismáíla (Izmael), který byl tehdy ještě dítětem. V té době nebyla ještě Kába Ibráhímem vystavěna, vystavěl ji až později společně se svým synem Ismáílem, jak Alláh přikázal:

A hle, připravili jsme pro Abrahama přibytěk na místě chrámu a řekli jsme mu: "Nepřidružuj ke Mně nic, ale očisti Chrám Můj pro ty, kdo obcházejí konají, a pro ty, kdož modlí se vestoje, klaní se a na zem padají!" (Korán, 22:26)

Zde vidíme, že smyslem tohoto domu bylo výlučné uctívání Alláha Jediného, bez partnerů. Ibráhím, mír s ním, strávil veškerý svůj čas odmítáním polyteismu, šel proti víře a zvykům celé jeho společnosti a jejím vůdcům a dokonce i proti svému otci, jehož řemeslem bylo vyrábět modly. Tváří v tvář pronásledování a urážkám učil poselství Islámu – poddání se jednomu a Jedinému Alláhu a nikdy nebyl unaven vysvětlováním nicotností uctívání falešných model.

Rci: "Alláh je pravdomluvný! Následujte tedy náboženství Abrahamovo, jenž hanfem byl a mezi modloslužebníky nepatřil!" (Korán, 3:95)

Příběh Hadžar a Ismáíla

Ibn Abbás řekl, když popisoval okolnosti výstavby Káby (dle al-Buchárího): V těch dnech byla Mekka neobydlená a nebyl zde žádný zdroj vody. Ibráhím zde zanechal (Hadžar a Ismáíla) s kabelou s datlemi a vákem plným vody. Když se Ibráhím chystal k odchodu, Ismáílova matka jej následovala a řekla: "Ibráhíme, komu nás zde zanecháváš v tomto neúrodném údolí, které není obydlené?" Opakovala svou otázku několikrát, ale Ibráhím neodpovídal. Zeptala

se: "Přikázal ti Alláh, abys to udělal?" Řekl: "Ano." Ona řekla: "Pak jsem si jista, že Alláh nás neopustí." Ibráhím odešel a když byl dost daleko, aby ho nemohli vidět, blízko Thanija, zvedl ruce a pronesl následující prosbu:

Pane můj, usadil jsem část potomstva svého v údolí bez polí obilných poblíže chrámu Tvého posvátného, Pane náš, aby zde modlitbu konali. Učiň, aby srdce lidí se k nim přiblížila, a ušetří jim plody co obživu, snad budou vděční! (Korán, 14:37)

Ismáílova matka se pak vrátila ke svému dítěti a začala ho kojit. Když spotřebovala všechnu vodu, začala žíznit ona i její dítě. Pohlédla na něj a viděla, jak trpí žízní a nedokázala se na něj v této situaci dívat. Vystoupila na nejbližší horu, as-Safá, a doufala, že někoho uvidí, ale bylo to zbytečné. Když se vrátila zpět do údolí, zvedla spodní část svého oblečení a běžela, tak jak jen unavený a ztrápený člověk může. Vystoupila na další horu na druhé straně, al-Marwa, a stále hledala někoho, kdo by ji mohl pomoci. Pak se vrátila zpět a tak běhala tam a zpátky mezi těmito dvěma horami, celkem sedmkrát.

Ibn Abbás poukazuje, že Posel Alláha, mír a pozechnání Alláha s ním, řekl: "Proto lidé chodí mezi (dvěma horami) as-Safá a al-Marwa (během *hadždže* a *umra*)."

Pokračoval: Když se dostala k al-Marwa, uslyšela hlas a řekla si pro sebe "Shush". Počkala, jestli neuslyší hlas znovu a když ho uslyšela, řekla: "Slyšela jsem tě. Pomůžeš mi?" Našla anděla (Gabriela) kopajícího svou patou (nebo křídlem) tam, kde dnes pramení Zamzam, a voda vystříkla ven. Ismáílova matka byla v úžasu a začala hrabat svými rukama, aby přemístila vodu do vaku.

Ibn Abbás vypráví, že Prorok, nechť mu Alláh žehná a dá mír, potom řekl: "Nechť Alláh udělí své milosrdenství matce Ismáíla. Kdyby nechala téct vodu přirozeně bez zásahu, tekla by po celém zemském povrchu."

Ismáílova matka začala vodu pít a začala se tvořit mléko pro její dítě. Anděl jí řekl: "Neboj se opuštění. Bude zde vystavěn Dům Alláha tímto chlapcem a jeho otcem. Alláh neopustí svůj lid." Během této doby byla oblast Domu vyzvednuta nad úroveň země a proudící voda dosáhla na jeho pravou a levou stranu.

Potom si nějací lidé z kmene Džurhum, kteří procházeli přes Kuda, postavili tábor na konci údolí. Uviděli nad svými hlavami ptáky a byli překvapeni (a řekli si mezi sebou): "Ptáci jsou pouze na těch místech, kde je voda. Nikdy jsme nevěděli, že v tomto údolí je voda." Vyslali zvěda nebo dva, kteří

oblast prohledali, našli vodu a vrátili se informovat o tom ostatní.

Pak šli všichni k Ismáílově matce, ke zdroji vody a řekli: "Matko Ismáíla, dovolíš nám zde s tebou přebývat?" Ona řekla: "Ano, ale nebudete mít výlučné právo na tuto vodu." Oni souhlasili.

Ibn Abbás vyprávěl, že Prorok, nechť mu Alláh žehná a dá mír, řekl: "V té době byla Ismáílova matka ráda, že má lidskou společnost."

Tak tam zůstali a poslali pro své příbuzné, aby se k nim připojili. Později, když její syn dosáhl věku puberty, se oženil s ženou (z kmene Džurhum). Ismáíl se od nich naučil arabštinu a oni měli rádi způsob, jakým byl vychováván. Po nějaké době Ismáílova matka zemřela.

Ibráhím přišel na návštěvu a našel Ismáíla za pramenem Zamzam, blízko stromu, jak opravuje své šípy. Když uviděl Ibráhíma, postavil se a pozdravili se jako se zdravý otec se synem. Ibráhím řekl: "Ismáíle, tvůj Pán mi přikázal něco udělat." On řekl: "Poslechni svého Pána." Zeptal se Ismáíla: "Pomůžeš mi?" Ismáíl řekl: "Ano, pomůžu ti." Ibráhím řekl: "Alláh mi přikázal, abych zde pro Něj postavil Dům," a ukázal na oblast, která byla nad úrovní okolní země.

Tak oba dva povstali a začali budovat základy Domu. Ibráhím začal stavět (Kábu), zatímco Ismáíl mu podával kameny. Oba říkali:

"Pane náš, přijmi jej od nás, vždyť Tyš věru slyšíš, vševědoucí!" (Korán, 2:127)

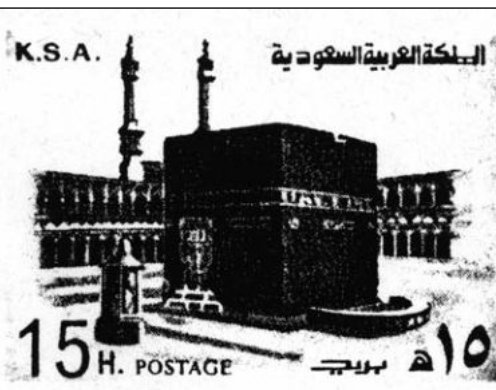
Takto Ibráhím a Ismáíl postavili Dům, kámen po kameni, chodíce kolem něj a opakuje stejné slova. Černý kámen, který je umístěn na jihovýchodní straně dnešní Káby a obklopený stříbrným rámem, je považován za jeden z originálních kamenů, který použili ke stavbě této budovy Ibráhím s Ismáílem.

Ibn Umar vyprávěl: "Alláhův posel, nechť mu Alláh žehná a dá mír, se postavil čelem k Černému kameni, dotkl se ho a potom na něj položil své rty a dlouho plakal. Umar také dlouho plakal. Prorok, nechť mu Alláh žehná a dá mír, řekl: „Ó Umare, toto je místo, kde by měl člověk prolévat slzy." (al-Hakim)

Vyhlášení hadždže

Když byla Kába vystavěna, byl zaveden rituál *hadždže*. Alláh řekl Ibráhímovi, mír s ním:

A vyzývej lidi ke konání pouti, a nechť k tobě přijdou pěšky anebo jedouce na všelichých velbloudech rychlých. (Korán, 22:27)

Ve verších, které vysvětlují, jak vykonávat pouť, nám Alláh říká:

Vyhýbejte se špíně model, vystříhejte se řeči falešné! Buďte jako hanířové Alláhu oddáni, nikoliv jako ti, kdo k Němu přidruží! Ten, kdo přidružuje k Alláhu, podobá se tomu, jenž spadl z nebe a ježž uchvátili ptáci anebo jej zavál vítr do místa dalekého. (Korán, 22:30, 31)

Vykonáním poutě vzdáváme čest Alláhu a potvrzujeme svou víru v principy *tawhídu* neboli jedinečnosti Alláha. Když vstoupíme do *ihrámu*, není náhodou, že recituje následující: "*Labbaik Alláhumma labbaik, labbaik lá šaríka laka labbaik. Inna l-hamd wan-ní mata laka wa l-mulk, lá šaríka lak!*" (Zde jsem, ó Alláhu, zde jsem. Zde jsem, nemáš společníka, zde jsem. Vskutku všechna chvála a požehnání jsou Tvé a veškerá svrchovanost, nemáš žádného společníka!)

Na mnoha místech v Koránu nazývá Alláh Kábu "svým" Domem. Vskutku my navštěvujeme tento Dům jako odpověď na jeho pozvání. Abú Hurajra vyprávěl, že Prorok, nechť mu Alláh žehná, řekl: "Poutníci a ti, kdo vykonávají *umru*, jsou Alláhovými hosty. Jejich modlitby jsou vyslyšeny a jejich prosby za odpuštění jsou přijaty." (an-Nisá a Ibn Mádža)

Navštívením tohoto zvláštního Domu, který nazýváme Kába, se vracíme na stejné místo, kde Ibráhím, mír s ním, stál a volal nás k *hadždži* poprvé. Vykonáním rituálů přehráváme důležité aspekty úsilí k postavení Káby a připomenutí oběti Ibráhíma a jeho rodiny, stejně jako těch z generací věřících, kteří přišli po nich. Takto je *hadždž* jak cestou do duše Islámu, tak k Domu Alláha.

Raná historie Káby

Během staletí následujících po tom, co Ibráhím postavil Kábu, převzaly odpovědnost za péči o ni různé kmeny. První z nich byl kmen Džurhum, stejný kmen, kde si Ismáíl našel svou nevěstu, když se lidé tohoto kmene usadili v údolí, kde zůstával se svou matkou. Potom se moc přesunula krátce na kmen Amaliqa a opět zpátky na kmen Džurhum. Další skupina, kmen Chuza'a, se stal silným a podařilo se mu vypudit kmen Džurhum z Mekky a převzít kontrolu nad Kábou. Kmen Džurhum ovládal oblast nejméně tisíc let a nechoval se vždy podle svých závazků před Alláhem, tj. ochraňovat bezpečnost poutníků a posvátnost Káby samotné. Časté války spolu s nájezdy na poutníky, aby mohli ukrást jejich bohatství, vedlo k vy-

tvoreni atmosféry nebezpečí a zkaženosti.

Ve stejné době se staly v mnoha blízkých oblastech běžnými takové praktiky jako je věštění osudu a uctívání model a lidé byli všeobecně pohlceni pověrami. Amr Ibn Luhajj, vůdce kmene Chuza'a, umístil do Káby modly a vyzval lid, aby je uctívali a kázal, že tyto modly mohou přivést člověka blíže k Alláhu. Tímto krokem Kába získala naprosto opačnou funkci, než byl její původní účel, tj. dům sloužící k uctívání Alláha Jedineho, bez partnerů.

Pamatujete si ještě na prosbu proroka Ibráhíma?

Pane můj, učiň město toto bezpečným a oddal od nás, ode mne i synů mých, model uctívání. (Korán, 14:35)

Naprostá nejednota

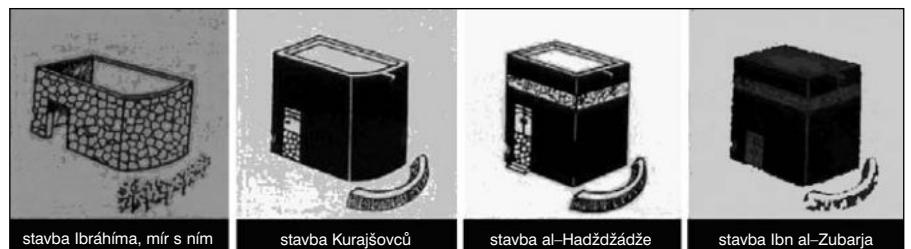
Může se nám zdát překvapivé, že poutníci, kteří navštěvovali Kábu, nyní přicházeli za účelem uctívání model! Tato praxe se setkala s široce rozšířeným souhlasem a každý kmen si pořídil svou zvláštní modlu, kterou do Káby umístil. Kmen Chuza'a měl Mekku pod kontrolou několik stovek let, dokud si dcera jednoho jejich vůdců nevzala za manžela Kusajje Ibn Kiláb, který byl pradědečkem proroka Muhammada, nechť mu Alláh žehná, z páté generace a členem kmene Qurajšovců. Okolnosti přivedly Kusajje k tomu, že převzal moc nad Mekkou a Qurajšovci tak mohli udržovat tradici modloslužebnictví po několik generací, dokud Prorok, nechť mu Alláh žehná, nezískal v roce 630 našeho letopočtu Mekku zpět.

Zatímco *hadždž*, jak jej dnes známe a praktikujeme, je fantastický pohyb v jednotě, poutě vedené modloslužebníky v předislámské Arábii byly naprostým opakem. Protože každý kmen měl svůj vlastní idol a zvláštní způsob uctívání, bylo zde mnoho různých způsobů vykonávání poutě. Někteří lidé vykonávali rituály v tichosti, zatímco jiní hlasitě ječeli. Modlám byly obětovány různé oběti a po stěnách Káby byla stále rozmazaná krev. Někteří lidé dokonce prováděli pouť nazí. Alkohol, poezie a oplzlé chování byly nedílnou součástí těchto každoročních shromáždění. Velký příliv poutníků každý rok spolu s jejich účastí na dalších událostech, jako např. trhy, tvořil stálý zdroj příjmů pro vůdce Mekky.

Rok slona

Ve stejném roce, kdy se narodil Prorok, nechť mu Alláh žehná, (asi 570 n. l.), chtěl král z Abysinie, Abraha Ašram, aby arabské kmeny začaly vykonávat své poutě k chrámu, který postavil v Jemenu a pokusil se proto na Kábu zaútočit. Ve své touze po moci a slávě vyslal Abraha velkou armádu tvořenou muži a slony, aby vykonala jeho misi. Ale když se dostali až k Mekce, Alláh poslal hejno ptáků, kteří zahnali vojáky házením kamínků. Každý muž, který byl zasažen kamínkem, byl mrtev a armáda se rozpadla. Tento incident je popsán v sůře Slona (al-Fíl):

Neviděls, jak naložil Pán tvůj s lidmi slona? Což neobrátil úklad jejich ve zmatky a neposlal na ně v hejnech ptáky, kteří po nich vrhali oblázky z hlíny pálené,

a učinil, že podobnými byli slámě ohryzané?

(Korán, 105:1–5)

I když Qurajšovci zneužívali Kábu jako panteon pro své modly, přesto stále uznávali existenci Alláha a věděli, že to byla pouze Alláhova ochrana, díky níž byla Abrahova armáda poražena. Alláh je zavolal, aby uznali tuto pravdu, vzdali se model a obrátili se ve svém uctívání jedině k Alláhu Jedinému:

... nechť slouží Pánu tohoto chrámu, jenž nasýtil je a ochránil před hladem a zabezpečil je před strachem!(Korán, 106–3, 4)

S narozením Proroka, nechť mu Alláh žehná, bude brzy oživeno poselství monoteismu jako odpověď na prosby Ibráhíma, mír s ním, před staletími:

Pane náš, vyšli mezi obyvatele města tohoto posla ze středu jejich, aby jim sděloval znamení Tvá, naučil je Písmu a vědění a očistil je, vždyť Tys věru mocný i moudrý!

(Korán, 2:129)

Během několika let se stal Alláhův Posel, nechť mu Alláh žehná, vítězem v Mekce, rozbil modly umístěné v Kábě a obnovil její starodávný účel, jako Domu určeného k uctívání Alláha, bez partnerů. Originální rituály *hadždže*, ke kterým vyzýval Ibráhím, byly obnoveny. A co je nejdůležitější, lidská srdce byla změněna navždy.

Dům Alláha sám o sobě

Nyní už by mělo být jasné, že Kába je hmotným symbolem islámského monote-

ismu a že náš vztah k ní jako muslimů je praktický, citový a spirituální.

Přestože hovoříme o Kábě jako o *bajt Alláh* (čili Dům Alláha), ve skutečnosti nevěříme, že by se Alláh nacházel uvnitř Káby nebo že by Kába sama o sobě byla objektem uctívání. Alláh nám říká v Koránu:

Alláhu náleží východ i západ, a ať se obrátíte kamkoliv, všude je tvář Alláhova. A Alláh věru je všezahrnující, vševedoucí! (2:115)

Kvůli naprosté nevědomosti nebo z nepřátelství někteří lidé špatně vykládají význam Káby a špatně interpretují náš způsob modlitby a putě jako pozůstatky pohanských rituálů praktikovaných Araby v době předislámské. Zvláště poukazují na rituál líbání Černého kamene během *hadždže* a pochybují, zda to není forma modlářství.

Je základní součástí naší islámské víry, že nepřidružujeme k Alláhu Nejmocnějšímu žádné partnery; pak je tedy pro věřícího muslima zcela nemyslitelné, že by uctíval během své modlitby někoho nebo něco jiného, než Alláha samotného. Ve své knize Ašraf al-Džawab napsal Ašraf Ali Thánwi: "...Žádný uctívající nemůže popírat věc, kterou uctívá...muslimové popírají uctívání Káby a ona není symbolem uctívání. Kába je pouze směrem uctívání."

Dále při vysvětlování tohoto tématu v kázání na téma *tawáf*, šejch A. Muhammad Salím řekl: "I kdyby byla Kába zcela zničena, naše *qibla* by měla stále stejný směr. Posvátnost je v symbolismu událostí, které se zde udály. Posvátnost je v lekcích, které si odnášíme z těchto míst, abychom je vnitřně prožili a ochránili své duše a vyjádřili je navenek v našem chování, abychom uchovali naše těla. Posvátnost je ve stezce vedení, kterou tato místa symbolizují: stezce, která umožňuje lidským bytostem zušlechťovat duši, což nás přibližuje Alláhu."

Jinými slovy není to fyzická konstrukce Káby, o kterou se muslimové zajímají, ale to, co reprezentuje, podobně jako citová a duchovní náklonnost, kterou chováme k měšitě al-Aqsá (Mešita nejvzdálenější) v al-Quds

(Jeruzalém) a k městu al-Quds samotnému.

Ve skutečnosti v historii Káby byly doby, kdy byla v havarijním stavu nebo zničena, a dokonce se stalo, že Karamathiáni v desátém století asi na dobu 20 let uloupili Černý kámen. Nic z toho nemělo žádný vliv na funkci Káby v Islámu nebo na to, jak muslimové vykonávají pouť. Není nutné pro každého na prvním místě políbit Černý kámen, protože i tak jeho *hadždž* bude platný; stačí se ho dotknout nebo ukázat směrem k němu pravou rukou na počátku každého kruhu *tawáfu*.

Navíc když člověk začíná *tawáf*, tento úkon je vykonáván ve jménu Alláha se slovy: *Bismi 'lláhi wa Alláhu Akbar, Alláhumma ímánan bika wa tasdíqan bikitábika wa wafá an bi 'ahdika wa ittiba'an li sunnati nabbíjika salla 'lláhu alajhi wa sallam*. (Ve jménu Alláha, Alláh je Největší. Ó Alláhu – začínám tento *tawáf* – věřící v tebe, potvrzující pravdu Tvé knihy, vyplňující svou smlouvu s Tebou a následující příklad Proroka, nechť mu Alláh žehná a dá mír).

Umar ibn al-Chattáb se přiblížil k Černému kamenu a políbil ho. Potom řekl: "Já vím, že jsi jen pouhý kámen, který nemůže ani ublížit ani pomoci. Kdybych neviděl Proroka, nechť mu Alláh žehná, jak tě políbil, nikdy bych tě nepolíbil." (al-Buchári a Muslim)

Pochybnosti ohledně povahy *hadždže* jsou často pronášeny lidmi, kteří nejsou obeznámeni s původem Káby nebo celkovým poselstvím Islámu, který přísně zdůrazňuje jen víru v Alláha Jediného. Pouť k Alláhovu Domu byla zavedena daleko předtím, než do ní byly umístěny modly Amrem ibn Luhaijem. Když pochopíme, co zastával Ibráhím, mír s ním, a čeho se snažil dosáhnout, pak zde není vůbec místo pro nazývání *hadždže* pohanským rituálem.

Rci: "Pán můj uvedl mne na stezku přímou, k náboženství nezměnitelnému, k víře Abrahamově, jenž hantfem byl a k modloslužebníkům nepatřil." (Korán, 6:161)

Srdce Islámu

Mekka je v srdci Islámu a je spirituálním hlavním městem muslimského světa. V centru toho všeho je Kába, podobně jako jádro v buňce. Pokud budeme hovořit ve fyzických termínech, můžeme takto zmapovat celý Islám. Nejenže se stavíme čelem ke Kábě během modlitby a že kolem ní kroužíme během *hadždže* jako výraz uctívání (Alláha) a jednoty, ale také pochováváme naše mrtvé tváří tímto směrem a tak činíme Kábu jedinou fyzickou věcí, se kterou se identifi-

kujeme neustále, dokonce i po smrti.

Přetrváváním v neustálém kontaktu s Kábou tak zůstáváme spojeni s jádrem našeho dědictví a poselstvím Islámu, jež obojí tvoří podstatu naší víry. Když vykonáváme *hadždž* jako odpověď na pozvání našeho Pána a Stvořitele, máme příležitost vidět sami na vlastní oči, o čem to všechno je.

Lekce z tawáf

Jedním z rituálů *hadždže* je kroužení (*tawáf*) kolem Káby sedmkrát proti směru otáčení hodinových ručiček. Kromě toho je sunnou vykonat *tawáf* kolem Káby jako pozdrav Posvátné mešitě. *Tawáf* zdůrazňuje centralitu Alláha.

Mnoho poutníků popisovalo *tawáf* jako velmi emocionální zkušenost, která s sebou nese důležitou lekci o lidstvu. Jako jednotlivé kapičky vody, každý člověk vstupuje do vodního víru těl, kde se nerozlišuje mezi muži a ženami, černými a bílými, bohatými a chudými a dalším, co rozděluje společnosti a trhá je od sebe. Zde není středem pozornosti individuum, ale společná práce soudržné jednotky. Proud *tawáf* je stálý a progresivní a vyžaduje plnou spolupráci každého poutníka, aby řádně fungoval. Změna směru nebo zastavení přeruší harmonii *ummy* a jejího kolektivního cíle a to je lekce, kterou můžeme aplikovat na naše každodenní životy.

Ibn Abbás vyprávěl, že Alláhův Posel, nechť mu Alláh žehná, řekl: "Každý den Alláh sesílá 120 částí svého milosrdenství na své služebníky, kteří vykonávají *hadždž* (k Jeho Domu). 60 částí z toho je určeno pro lidi vykonávající *tawáf*, 40 částí pro ty, kteří se zde modlí a 20 částí pro ty, kteří se dívají na Kábu."

Z právního hlediska zde není žádný určitý důvod pro pohyb proti směru hodinových ručiček během *tawáf*, kromě toho, že tak následujeme příklad proroka Muhammada, nechť mu Alláh žehná. Aiša vyprávěla, že Prorok, nechť mu Alláh žehná, řekl: "*Tawáf* kolem Domu Alláha, běh mezi as-Safá a al-Marwa a házení kamínků v Džamarat jsou ustanoveny pro vzpomínání na Alláha." (Abú Dávúd a at-Tirmidhi)

Místo záštiny

Kromě toho, že je prvním domem určeným k uctívání, Kába a její okolí je také azylem, jak je napsáno v Koránu:

A hle, pravil Abraham: Pane můj, učiň město toto bezpečným a oddal od nás, ode

mne i synů mých, model uctívání. (14:35)

A hle, učinili jsme chrám tento místem návštěv i útočištěm pro lidi. (2:125)

Cožpak jsme je pevně neusadili v orsku posvátném a bezpečném ... (28:57)

Ibn Abbás vyprávěl, že Posel Alláha, nechť mu Alláh žehná, řekl v den vítězství nad Mekkou: "Alláh učinil toto město posvátným v den, kdy stvořil zemi a nebesa; tak je posvátné svátostí udělenou mu Alláhem až do Dne vzkříšení a boj na něm nebyl povolen nikomu přede mnou a byl mi povolen pouze na jedinou hodinu v jediný den, protože je posvátnou svátostí, kterou mu udělil Alláh až do Dne vzkříšení. Trny této země nesmí být řezány, její zvěř nesmí být obtěžována a drobné věci smí být sbírány pouze tím, kdo zde koná veřejnou správu a její rostlinstvo nesmí být trháno." (Muslim)

V této souvislosti mohou lidé hledat útočiště v Mekce po tisíce let.

Struktura Káby

Kvůli záplavám, požárům, útokům a dalším pohromám byla Kába několikrát přestavována, ale vždy na stejných základech, které vystavěl Ibráhím, mír s ním. Jedna z těchto přestaveb probíhala, když měl prorok Muhammad, nechť mu Alláh žehná, 35 let. Přestože to bylo ještě v době, než začal být zjevován Korán, složili Qurajšovci přísahu, že k její výstavbě nebudou používat peníze z nečistých zdrojů, jako je např. prostituce, lichva a další typy podvodného obchodu nebo nespravedlnosti. Kvůli tomu se museli odchýlit od původních základů a nebyli schopni stavět nad oblastí "*hatím*", která zůstala odkrytá až do dnešního dne.

Během stavby vypukl spor o to, kdo bude mít tu čest umístit Černý kámen zpět na jeho místo. Nakonec jeden ze starších kmene navrhl, aby tento spor vyřešil muž, který příští ráno jako první projde bránou. Stalo se, že tímto mužem byl Muhammad, nechť mu Alláh žehná, který řekl vůdcům jednotlivých klanů, aby umístili Černý kámen do středu látky. Pak každý vůdce uchopil jeden roh látky a odnesli tak kámen na jeho místo, kde ho Prorok sám upevnil.

Kába dnes

Stěny Káby jsou poněkud nepravidelné a neměří všude po obvodu stejně. V Encyklopedii Orientu říká Tore Kjeilen, že základna Káby měří 10,5 x 12 metrů a že je 15 metrů vysoká, stojí na mramorových základech, které jsou 25 cm vysoké. Podle Kjeilena jsou dveře do Káby na severovýchodní straně

a jsou 2 metry nad úrovní země.

Je zaznamenáno, že když se Aiša zeptala Proroka, nechť mu Alláh žehná, proč byly dveře vyzdvíženy tak vysoko, řekl jí: "Tví lidé to udělali, aby mohli nechat vejít, koho chtěli a nepustit, koho chtěli. Kdyby to nebylo tak, že tví lidé jsou stále noví (v Islámu) a tak blízko *džáhiljja* (období před Islámem), a já se bojím, že by to nesli nelibě, přemýšlel bych o tom včlenit stěnu do Domu a snížit dveře na úroveň země." (Muslim)

Podle některých názorů je krychlový tvar Káby výrazem toho, že Islám zdůrazňuje rovnost všech lidí, nerozlišuje mezi třídami, pohlavím, rasou a rodem, jen co se týká víry a dobrých skutků.

Uvnitř Káby

Kába je v podstatě prázdná místnost, což opět zdůrazňuje centralitu Alláha Vznešeného a ostře kontrastuje s předislámským stavem domu určeného k uctívání model.

Stěny a podlaha Káby jsou zhotoveny z mramoru. Ze stropu visí zlaté a stříbrné lampy, některé z nich jsou dost staré a místnost je navoněná kadidlem. Strop, který je přístupný po žebříku, drží tři dřevěné pilíře. Vršky stěn jsou pokryty závěsy. Pilíře, stěny i závěsy zdobí verše z Koránu. Místnost je dost velká, aby v ní mohlo pohodlně přebývat 50 lidí.

Kiswa – pokrývka Káby

Tradice pokrývání Káby zevnějšku (pomocí *kiswy*) počala ještě před příchodem Islá-

mu. Během let byly používány různé druhy materiálů, jako například červené pokrývky vyrobené z kůže, pruhované látky a další kusy látek nesčetných barev. Mnoho záznamů říká, že jeden z vůdců Jemenu zvaný Asad al-Himiyari byl prvním člověkem, který oblékl Kábu zcela do látky (*kiswa*).

Prorok, nechť mu Alláh žehná, později pokrýval Kábu jemenskou látkou, zatímco Umar a Uthmán ji pokrývali koptskou (egyptskou) bílou látkou. Jiní používali hedvábí. Saíd ibn Mansour vyprávěl v Sunan, že: "Umar ibn al-Chattáb měl ve zvyku sundat starou látku z Káby každý rok, rozřezat ji na kousky a rozdělit mezi poutníky, kteří je používali jako ochranu před žárem Mekky."

Výměna *kiswy* se až do dnešního dne děje každoročně. V láskyplné a starostlivé práci více než 200 speciálně vyučených řemeslníků tráví celý rok, aby dali dohromady novou *kiswu* v továrně, která je umístěna v Umm al-Džoud na předměstí Mekky. *Kiswa* se skládá ze 450 kg čistého hedvábí, které je obarveno na černo a vyšito zlatými a stříbrnými nitěmi v celkové ceně více než 4,5 miliónů dolarů za materiál a výrobu. Výšivky představují sůry z Koránu spolu se slovy a frázemi, které oslavují Alláha.

Kiswa je upevněna k zemi pomocí měděných kroužků.

Péče a úklid

Aiša řekla: "Parfémujte Kábu, protože to je součást jejího očištění." Ibn az-Zubajr

byl znám tím, že parfémoval celý vnitřek Káby jednou librou kadidla denně a dvěma librami kadidla každý pátek.

Když Prorok, nechť mu Alláh žehná, zvitěl v Mekce, rozbil modly uvnitř Káby a vymyl Kábu, aby ji tak zbavil nečistot *džá-hilíje*.

V současnosti je Kába vymývána dvakrát ročně parfémovanou vodou, jednou před ramadánem a jednou před velkou poutí (*hadždž*). Umm Nabíl, která byla na *hadždži* asi před deseti lety, stále vzpomíná na sladkou vůni vycházející z Káby, když vykonávala *tawáf*.

Modlitba uvnitř Káby

Učenci říkají, že je doporučeno vykonat modlitbu uvnitř Káby, pokud je někdo schopen udělat to bez toho, aby přivodil sobě nebo jiným nějaké těžkosti nebo problémy. Je zaznamenáno, že Prorok, nechť mu Alláh žehná, to dělal a řekl: "Bojím se, že bych uložil mé *ummě* něco těžkého (protože muslimové by to chtěli dělat tak, jak to udělal on, ale kvůli jejich velkému počtu zvláště během *hadždže* by byla modlitba uvnitř Káby obzvláště obtížná)." Když se Aiša zeptala na provádění modlitby uvnitř Káby, řekl: "Vykonej modlitbu v oblasti *hidžr*, protože to je součástí (Káby)." *Hidžr* je situován na severní straně Káby a obklopený půlkruhovou zdí. Přestože se nachází mimo známou krychlovou stavbu Káby, jeho asi třímetrová oblast do Káby patří, protože byla součástí původních základů vystavěných Ibráhí-mem, mír s ním. Tato oblast se nazývá také *hatím*. Mezi lidmi je známá jako *hidžr* Ismáíl, ale to je nesprávné označení.

Prorok, nechť mu Alláh žehná, vyjádřil svou touhu

začlenit tuto oblast do Káby během rekonstrukce, ale zdržel se toho, aby neurazil Qurajšovce, kteří byli v Islámu stále ještě nováčky.

V současnosti je vstup do Káby omezen jen na velmi malý počet lidí, jako jsou imámové a opatrovníci posvátného okolí, náboženští hodnostáři z celého světa a další zvláštní hosté, kvůli tomu, že to prostě není proveditelné, otevřít tuto budovu pro milióny věřících, kteří každý rok projdou Mekkou.

Ovšem je možné relativně snadno vstoupit do oblasti *hatím*. A s vědomím, že je to součást Káby, když tam vykonáme modlitbu, budeme mít stejnou odměnu, jako kdybychom ji provedli mezi stěnami Káby.

Po vstupu do Káby nebo oblasti *hatím* je muslimovi doporučeno vykonat 2 *rak'a* (cykly modlitby) a říci *Alláhu akbar* a vykonat tolik proseb, kolik chceme, protože když to uděláme, následujeme tak vedení Proroka, nechť mu Alláh žehná.

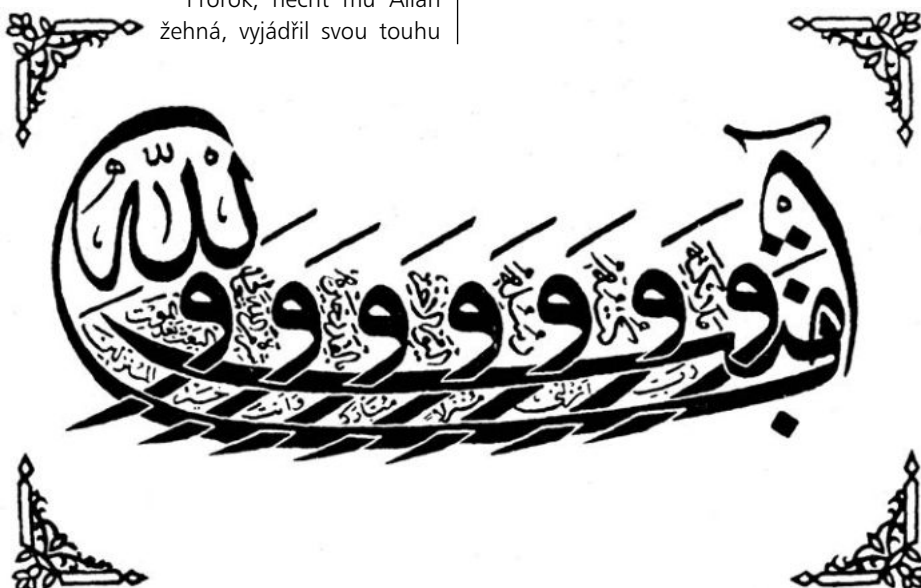
Uvnitř Káby je *qibla* (směr modlitby) všemi směry. Podobně může někdo vykonávat modlitbu na střeše Káby v jakémkoliv směru. Učenci to vysvětlili tak, že místo, na kterém je Kába lokalizována (tj. od základů po celou výšku stavby), vše spadá do definice *qibla*.

Přestože vykonání modlitby uvnitř Káby je aktem sunna, učenci zdůrazňují fakt, že to není podmínkou *hadždže*, jak řekl jasně Ibn Abbás: "Lidé, vstoupení do Káby není jedním z rituálů *hadždže*." (al-Hakim)

Z časopisu al-Jumuab, ročník 15, číslo 12, str. 26–35

přeložila K. Staničková

Foto: Archiv, J. Havlík, V. Sáníka

Chvála Alláhu, požehnání a mír Jeho Poslu, jeho rodu a všem jeho spravedlivým a bohabojným následovníkům.

Žijeme v době sporů, vnitřního nepřátelství a roztržiténosti, které již zasáhlo téměř celou ummu. Hlasy míru a porozumění zanikají v kakofonické změti sektářského násilí, vzájemných pří a pokusů exkomunikace (takfíru). Ze všech stran na nás útočí lidé hovořící o islámu a muslimské ummě. O modernizaci na straně jedné a o návratu k tradicím na straně druhé. Jedni osočují druhé jako odpadlíky a ti druzí naopak ty první jako dogmatiky. Celé toto soupeření se podobá historii souborů židovských a schizmat křesťanské církve. Ne nadarmo řekl Posel Boží, mír a požehnání s ním: "Budete následovat stopy zvířete, i kdyby vlezlo do díry, vlezte za ním." Zeptali se jej, mír a požehnání s ním, jestli tím myslí židy a křesťany, odpověděl Posel Boží, mír a požehnání s ním: "Když ne je, koho potom?" (obecně přijímaný správný hadís) Jindy řekl Posel Boží: "Židé se rozdělili do 71 skupin a všechny jsou v ohni. Křesťané se rozdělili do 72 skupin a všechny jsou v ohni. Muslimové (v jiném podání „Můj národ“) se rozdělí do 73 skupin a všechny jsou v ohni - kromě jediné." Zeptali se jej: "Která je to, Posle Boží?" "To je moje džama'at." (obecně přijímaný správný hadís). O tom jak z Boží inspirace předpověděl, co bude následovat, se můžeme dozvědět také z hadísu: "Kdo bude žít po mně, uvidí mnoho sporů – držte se mé sunny a sunny pravověrných chalífů po mě, pevně se jí držte zuby špičáky!"

Kolikrát jsme již slyšeli, jak potřebná je modernizace islámské společnosti. Kolikrát jsme již slyšeli, jak je důležité oddělit skutečný islám od nánosů neislámských tradic. Kolikrát již byla tato klíše zneužita lidmi, kteří touží po pozměnění Boží víry a kteří odmítají jeden ze dvou základních pramenů – sunnu. Jestli uslyšíš, že někdo kritizuje nebo odmítá hadísy, nebo touží po něčem jiném než vyprávění, měj pochybnost o jeho víře a neměj pochybnost o tom, že je z lidu tužeb (ahl hawá) a inovace (bid'a). Řekl imám Abú Hanífa: "Existuje-li v dané věci nějaký hadís, pak on je mým mazhabem²¹ Sunna je neoddelitelnou součástí Božího poselství a náboženství islámu. O tom v Koránu hovoří Bůh, když říká:

A věru máte nyní v poslu Božím příklad překrásný pro každého, kdo doufá v Boha a v den poslední a kdo Boha hojně

JAK CHÁPAT SUNNU

ANEŽ Dvě obecná poučení plynoucí ze sunny

vzpomíná.

(súra al-ahzáb:21)

...ani nehovořt z vlastního popudu svého. Je to vnuknutí pouze, jež bylo mu vnuknuto.

(súra an-nadžm:3-4)

Kdokoliv je poslušen posla, je poslušen i Boha.

(súra an-nisá :80)

V hadísu zaznamenaném Abú Dáwúdem se ukazuje, že při výkladu tohoto náboženství je potřebná i sunna a v tom smyslu říká také Posel Boží, mír a požehnání s ním: "Dán mi je Korán a něco podobné jemu. Přijde čas, kdy někdo z lidí bude nahnut na své posteli a řekne: Držte se toho Koránu, cokoli v něm najdete, že je halál (povoleno), povolte to a cokoli v něm najdete, že je harám (zakázáno), to učíte harám a zakažte. Opravdu, to, co zakazují já je přesně totéž jako je to, co Alláh zakázal."

Posel Boží sice nechtěl za jeho života sepsovat svá slova, z důvodu nebezpečí jejich pomíchání se zapsanými súrami z Koránu, avšak dbal na to, aby byla jeho slova zapamatována. Od Anase, nechtěl je Bůh s ním spokojen, se traduje, že řekl Posel Boží:

"Dal Alláh Vznesený, aby obličej člověka byl z těch, kteří jsou šťastní, tak když slyší mou řeč, aby si ji zapamatoval a pak ji převypráví přesně tak, jak jsem ji vyřkl, možná ten, který uslyší, lépe pochopí než ten, který to vyprávěl."

Panuje obecná shoda na tom, že Prorok, mír s ním a jeho společníci (sahába), nechtěl je s nimi Bůh spokojen a po nich jejich následovníci, Bůh jim budiž milostiv a po nich další generace, nechtěl je provázet Boží milosrdenství – jsou nejlepšími lidmi, jací kdy kráčeli po zemi. Důkaz je ve slovech Vzneseného, kterými chválí Své služebníky:

"Vy jste národ nejlepší, jenž kdy povstal mezi lidmi; vy přikazujete vhodné, zakazujete zavrženého a věřte v Boha."

(súra Áli Imrán, 3:110)

Bůh pochválil první muslimy slovy: "Vy jste národ nejlepší." Komu by asi byla tato slova určena, když byla součástí Muhammadova, mír a požehnání s ním, zjevení? A jsou určena analogicky i nám, pokud budeme následovat jejich příkladu a řídit se prorokovou, mír a požehnání s ním, sunnou. My dnes máme povinnost řídit se jejich sunnou – autentickou tradicí, která je průvodním doplněním textu základního a směrodatného – textu Koránu. Je palivem, které pohání celé muslimské společenství kupředu a uvádí do chodu jeho navigační systém, přímé nestvořené slovo Boží. Její důležitost spočívá ve

dvou lehce odlišných aspektech, které při bližším pohledu na ni snadno zjistíme, za předpokladu alespoň minimálního povědomí o intencích islámského práva a alespoň minimální dávky inteligence.

1. Prvním aspektem je právě doslovná interpretace sunny a důležitost jednání přesně podle ní. To je i smyslem slov imáma Ahmada: "Budu jednat podle sunny, i kdyby šlo o poškrábání na hlavě." Právě ze sunny jsme se dozvěděli, jak přesně se máme modlit ke svému Stvořiteli, kterak se postit, jakým způsobem vymezovat náboženskou daň a tisíce dalších maličkých detailů, které vytvářejí z Božího náboženství ucelený systém, kde nalézt odpověď na všechny otázky lidského života. Zde leží odkaz Prorokův, nechtěl mu Bůh žehnat a dopřeje mu mír, a jeho společníků, budiž s nimi všemi Bůh spokojen. Jak říkal Posel Boží, mír a požehnání s ním: "Přeberte ode mne předpisy hadždže." Nebo "Modlete se tak, jak vidíte modlit se mne." Abdulláh ibn Mubáarak, nechtěl je s ním Bůh spokojen, vypráví, že k Imránu ibn Husajnovi došel člověk a řekl: "Mně stačí Korán." "Ty hlupáku, a najdeš v Alláhově knize že polehčí modlitba se modlí čtyři rak'át?" opáčil mu Imrán. Pak mu jmenoval ostatní modlitby a potom předpisy zakátu apod. a ještě se ho zeptal: "Najdeš tohle vše v Boží Knize?" Boží kniha tohle vše vzpomenula a sunna vyložila. Aby se objasnilo to, co bylo nejasné, jako když Posel Boží, mír a požehnání s ním objasnil čas pro suhúr: "Dokud nebudete moci rozlišit bílou nit od černé niti."

Vyslali jsme je s důkazy jasnými a písmy; a nyní jsme tobě seslali připomenutí, abys lidem objasnil to, co jim bylo (dříve) sesláno – snad budou uvažovat!

(súra an-nahl: 44)

Co pro nás má znamenat řídit se sunnou? Znamená to následovat její příkazy a zákazy ve věcech života a uctívání. Zákaz nošení hedvábí pro muže není zákazem na bázi Koránu, ale na bázi sunny. Ranní modlitbu se modlíme dva modlitební cykly ne proto, že to říká Korán, ale proto, že to stanovuje sunna. Jiný příklad: Pro toho, kdo zavrhně sunnu je zavržen také islámský zákaz nuceného sňatku. Víme, že Posel Boží dal rozvést dívku provdanou bez jejího souhlasu za člověka, kterého skoro neznala a souhlas snoubenců pak stanovil jako právní podmínku platnosti sňatku. To spadá do sféry vysvětlení a doplnění Koránu. Ve věcech věrouky, vztahu mezi

člověkem a Bohem a hrubých základních principů vztahů lidí navzájem k sobě. To je první nezbytný způsob nakládání se sunnou, tedy její respektování v plném významu slova. Kdo ho zanedbá, nebo dokonce jej popře, je ignorantem, inovátorem a heretikem.

2. Tím, že sunna Korán vysvětluje, vytváří rovněž notné intelektuální předpoklady nezbytné pro vytváření dílčích právních norem, protože společenské okolnosti jsou proměnlivé dobově a místně. Pokud se zamyslíme nad základními islámskými prameny, neměnnými prameny, to jest Koránem a sunnou, vidíme, že tento fakt respektují a počítají s ním. V Koránu čteme, že za dob Adamových nebylo nic hříšného oženit se se sestrou a pak to bylo zakázáno. Vztít si vlastní tetu bylo zakázáno dokonce až v dobách Mojžíšových. V době Noeho pobytu v arše bylo povoleno konzumovat veškeré maso, i vepřové. V jednom z *hadísů* hovoří Posel Boží, mír a požehnání s ním, o tom, jak napřed zakázal navštěvovat hroby a pak to povolil. Stejně postupoval i v případě přerušované soulože (*azl*, lat. coitus interruptus), která byla dříve zakázána srovnej s biblickým vyprávěním o Onanovi. Takovýmto rozmyšlením lze vydedukovat obecný metodický postup při posuzování nově vyvstaných situací, kde máme k dispozici islámsko-právní nástroje analogie a kvalifikovaného úsudku ve všech jejich podobách. Jejich ukotvení v základních textech a jejich obecná důležitost je vyjádřena právě na tomto principu. Jde o metodické přístupy, specifický styl uvažování a nahlížení na věci, specifický druh obecné životní moudrosti, který jsme v islámských diskurzích zvyklí nazývat *manhadž*. Ten jsme rovněž povinni přijmout a následovat. Kdo ho nenásleduje, stává se rovněž ignorantem a zbloudilcem.

¹ Pozn.: Učenci definovali *džama'at* jako skupinu lidí (i když to může ve skutečnosti být i jediný člověk), která se ve své víře a ve svém náboženství (rozuměj filozofii, doktríně a také náboženských předpisech) sbduje se společností Proroka, mír a požehnání s ním a jeho společníků, a ve věcech mezilidských vztahů následuje jejich příkladu.

² Dosl. východiskem, zde právním názorem, směrem

Co bychom si tedy měli z našeho povídání o úloze sunny odnést? Že bychom ji měli následovat jednak v doslovné rovině, jakožto uvedení Koránu a jeho poselství do chodu společnosti a rovněž v rovině obecně-intelektuální jako metodický návod pro řešení problémů doby a místa.

To, co přinesl Muhammad, mír a požehnání s ním, není jen náboženství, je to souhrn víry, světonázoru, společenského uspořádání a životního stylu.

Základní body jsou pevné a stálé. Neexistuje žádná změna ve věcech *'aqidy* (věrouky, teozofie) a ve věcech způsobů uctívání. To jsou otázky neměnné. Jejich předpisy jsou doslovné a kategorické. V tomto kontextu chápeme význam Božích slov: **"Dnešního dne jsem pro vás dovršil vaše náboženství..."** (súra al-máida, 5:3)

a slov posla Božího, mír a požehnání s ním: **"Každá inovace je biďa a každá biďa je bludem a je v ohni."**

Co se týče otázek mezilidských a majetko-právních poměrů, v islámském právu (*šarí'a*) je známo, že je v základě dovoleno vše kromě toho, co víra jasně zakazuje. Upravit základní texty v této oblasti je podmiňováno určitými predispozicemi dané otázky, celkový její kontext v úhlu pohledu její podstaty a jejích okolností. Pak se nemůže jednat o zavřehodné měnění toho, co stanovil Bůh, ale pouze o přizpůsobení se objektivní nutnosti doby a místa. Zde vstupují do hry obecné principy *šarí'y* jako odklání většího zla menším, obecné blaho, prevence škody atd.

Slovy jednoho z předních evropských muslimských intelektuálů, prof. Táriqa Ramadána: "Také potřebujeme mít na zřeteli islámský univerzalizmus (*'alamijatu 'l-islám*), tj. nezapomenout, že islám je víra, kterou Nejvyšší seslal všem lidem. Dnešní chápání islámu obsahuje ty-

to aspekty. Myslím, že velká zodpovědnost leží na učencích a představitelích muslimů. Oni musí znovu definovat některé otázky a nabídnout světu chápání islámu, které bude založeno na islámských principech a znalostech, ale které se stejně tak nezpronevěří záměrům *šarí'i* (*makásidu 'š-šarí'a*)."

Ovšem sunnou je jen to, co je kriticky prověřitelné – to je úkol pro *hadískou* disciplínu **"džarh wa 't-ta'díl"** – prověřování vypravěčů dle jejich paměťových schopností a morálních kvalit. Jak řekl Bůh: **Vy, kteří věříte! Přijde-li k vám hanebník s nějakou zvěstí, snažte se ji objasnit tak, abyste z nevědomosti své nepoškodili lidi a abyste nemusili litovat toho, co jste učinili.** (súra al-hudžurát: 6)

Nemusíme podotýkat, že první generace byly v tomto ohledu skutečně velmi, velmi přísné. I samotní druhové prorokovi dbali na řádné zdokladování *hadísů* a jejich předpisů, když od každého důvěryhodného člověka požadovali minimálně ještě jednoho, nebo lépe dva takové svědky, kteří slyšeli naprosto stejnou věc slovo od slova.

Zde leží odpověď na spor sekularistů a tradicionalistů o tom, kdo je dogmatik. Dogmatikem a naivkou je pouze ten, kdo odmítá zdravý kriticismus a nedokáže hlouběji dedukovat z pramenů, které jsou mu k dispozici. Jako takový je ustrnulým a rigidním a zasluhuje být pošlapán probuzenou masou řítící se vstříc pokroku a být zapomenut. Naopak, není dogmatikem ten, kdo lpí na sunně a dodržuje ji, snažice se k tomu nabádat i ostatní, neboť ona pokrok neomezuje, ani nepoutá univerzální Boží zjevení k realitě střední Arábie první poloviny sedmého století. Nýbrž je nedílnou součástí obrody islámské ummy a jedním z jejích motorů na cestě k tomuto pokroku a úspěchu, jak v životě tomto, tak i v budoucím. A Bůh vznešený ví nejlépe.

Z různých materiálů pro Hlas připravil Lukáš Ali Větrovec

Kázání Svátku oběti - "Íd al-Adhá"

**Alláhu akbar.. Alláhu akbar.. Alláhu akbar, lá iláha illa 'lláh
Alláhu akbar .. Alláhu akbar, wa lilláhi 'l-hamd.**

Dnes si připomínáme sunnu proroka Abraháma (mír s ním): **"Abraham věru byl vůdcem Alláhu oddaným, hanřím a mezi modloslužebníky nepatřil."** (říká Alláh v súře 16: an-nahl: Včely, verš 120) A dnes si také budeme připomínat, neboť Alláh říká: **"Připomínej, vždyž připomenutí je věřícím prospěšné!"** (súra 51: adh-dháriját: Běžící, verš 55) Dnes oživíme vzpomínky a vezme si z nich ponaučení, tak jak nás učí Alláh

skrze slova Abraháma (mír s ním), že moudrost Alláha tkví v tom, že lidé nepůjdou přímou stezkou a za pravdou v životě pozemském, dokud nenapraví svou víru a nebudou žít svůj život v pokoře a podle příkazů Alláha (*'azza wa džal*). Dobrý a správný život je výsledkem dobrých a správných činů, jak říká Alláh v súře 20: Tá Há, ve verších 123-124: **"A věru k vám přijde ode Mne správné vedení. A ten, kdo následovat je bude,**

nezboudí ani nebude nešťastný, zatímco ten, jenž odvrátí se od připomenutí Mého, život povede stísněný a v Den zmrtných-vstání bude vzkřísěn jako slepý."

A naučíme se, že začátkem je správná cesta a cílem je dobro. Tak začněme tou cestou vedoucí k Alláhovi, a pojdme uctívat pouze Jeho a nikoho jiného a odevzdejme se do Jeho vůle, a tak se dostaneme k nejvyšším stupňům, k dobru.

Bratři a sestry, poslechněme si slova Alláha o Abrahámovi (mír s ním) v súře 37: as-sáfát (Stojící v řadách), ve verších 99-111: **I pravil Abraham: "K Pánu svému půjdu, aby mne správně řídil. Pane, dejž mi sy-**

na, jenž patří bude mezi bezúhonné!" A oznámili jsme mu radostnou zvěst o chlapci povahy mírné. A když dospěl do věku, kdy s otcem se mohl podílet na úsilí, řekl Abraham: "Synáčku, viděl jsem ve snu, že tě mám obětovat; uvaž a řekni, jaké mínění máš?" I odpověděl: "Otče můj, učíš, co ti bylo poručeno; a bude-li Alláh chtít, mne věru neochvějným shledáš. A když se oba do vůle Boží odevzdali a on položil ho čelem k zemi, zvolali jsme naň: "Abrahame, věru jsi již prokázal, že vidění jsi za pravdu měl – a takto ty, kdož dobré činí, odměňujeme – vždyť byla to jen zjevná zkouška!" A velkou obětí jsme syna jeho vykoupili a u posledních jsme mu požehnali: "Mír budiž s Abrahamem!" Takto odměňujeme dobro konajících, vždyť on byl služebník Náš věřící!"

Bratři a sestry, prorok Abrahám (mír s ním) nám ukázal cestu k dobru, a po ní šel také Muhammad ibn 'Abdulláh (nechť mu Alláh žehná a dá mu mír), nejlepší z lidí a pečeť proroků. Učňme proto dobro naším cílem, jak řekl Alláh v súře 2: al-baqara (Kráva), ve verši 195: **"Konejte dobré skutky, neboť Alláh miluje ty, kdož dobré skutky konají."**

Je velmi důležité správně porozumět tomuto náboženství, jelikož je to náboženství milosrdenství, odpuštění a spravedlnosti. Je to náboženství, které dovršil Alláh a které učinil věčným, jak říká v súře 5: al-má'ida (Prostřený stůl), ve verši 3: **"Dnešního dne jsem pro vás dovršil vaše náboženství a naplnil nad vámi Svě dobrodíní a zlíbilo se mi dát vám islám jako cestu."** Toto náboženství je milosrdenstvím, jím se Alláh slituje nad lidmi a posel islámu je poslem milosrdenství. V jednom výroku Prorok (mír s ním) řekl: **"Jsem prorok milosrdenství."** A v jiném řekl: **"Byl jsem vyslán jako milosrdenství."** A Alláh říká v súře 21: al-anbija'

(Proroci), ve verši 107: **"A neposlali jsme tě leč jako znamení milosrdenství pro lidstvo veškeré."**

Proto buďte pokorní a uvědomujte si Alláha a plňte jeho příkazy a neprotivte se jim a vězte, že není lepšího náboženství, ve kterém byste našli sílu a pevnost ve víře, než v tom, ve kterém se člověk úplně odevzdá do vůle Alláha, jak Sám říká v súře 4: an-nisá' (Ženy), ve verši 125: **"Kdo lepší má náboženství než ten, jenž odevzdal se do vůle Alláhovy, koná dobré skutky a následuje vtru Abrahama, jenž byl hanfem? A učinil Alláh Abrahama Svým blízkým."** A v súře 31: Luqmán, ve verši 22 řekl: **"Ten, kdo se odevzdal do vůle Alláhovy a koná dobré skutky, ten chopil se rukojeti nejspolehlivější a Alláhu patří konečné rozhodnutí."** Vězte, bratři a sestry, že příprava ke zkoušce tkví v konání dobra. V podobné zkoušce prokázal Abrahám (mír s ním) svou velikou poslušnost k Alláhovi. A poté ho Alláh učinil mezi svými nejbližšími a popsal ho v Koránu různými přívlastky, jedním z nich je ten, jenž koná dobro, a v nazval ho také národem (ummou) ve verši 120, ze súry 16: an-nahl (Včely): **"Abraham věru byl vůdcem Alláhu oddaným."** A v súře 11: Húd, ve verši 75 o něm řekl: **"Neboť Abraham byl věru člověk soucitný, laskavý a kající."**

Bratři a sestry, uvědomte si, že jednou z věcí pocházející z konání dobra a štěstí člověka v tomto životě a záchrany v životě pomrtném je očista duše, jak řekl Alláh v súře 91: aš-šams (Slunce), ve verších 9-10: **"Kdo ji očistí, ten jistě vydělá, a kdo ji zanedbá, ten jistě prodělá."** A nelze duši očistit ani společnost napravit, dokud člověk nezanechá všech hříčů.

Služebníci Alláha, buďte vlídni ke svým rodičům, otcům i matkám, ke svým ženám a mužům i dětem a buďte obezřetní před neposlušností vůči rodičům, jelikož taková

neposlušnost je prvním krokem ke zpřetrhání rodinných pout. Vždyť Alláh poručil lidem být stále ve spojení se svými blízkými. Buďte bohabojní a konejte své povinnosti dobře. Chovejte se vlídně ke svým rodičům, a vy, muži islámu, chovejte se ke svým ženám co nejlépe, tak jak vám radil váš Prorok (mír s ním) ve stejný den jako tento při velké pouti. A vy, ženy islámu, chovejte se hezky ke svým mužům a chraňte jejich čest, majetek a potomky. Bratři a sestry, vychovejte své děti podle islámu, aby z nich vyrostli dobří a úspěšní lidé.

Vězte také, že k dobru patří i čtení a správné porozumění Koránu, časté připomínání si Alláha ('azza wa džal) při každé příležitosti, jak řekl Alláh v súře 3: Áli 'Imrán (Rod Imránův), verš 191: **"Kteří vzývají Alláha stojíce, sedíce i ležíce ..."** A také v prvních dnech požehnaného svátku, jak řekl Alláh v súře 2: al-baqara (Kráva), ve verši 203: **"Vzpomínejte Alláha ve stanovených dnech!"** Prorok (mír s ním) o těchto dnech řekl: **"Dny sváteční jsou dny jídla a pití a připomínání si Alláha 'azza wa džal."** (Muslim). A Prorok (mír s ním) také v těchto dnech opakoval prosby (du'á), zvláště slovy: **"Pane náš, daruj nám dobré na tomto světě i dobré v životě posmrtném a ušetři nás muk trestu ohnivého!"** (súra 2: al-baqara: Kráva, verš 201)

K dobru také patří to, že se spojíme s těmi, kteří se od nás odvrátili, a darujeme tomu, který nám něco odepřel, a odpustíme tomu, který nám ukřivdil a odeženeme ze svých srdcí nenávisť a do srdcí našich bratrů a sester vložíme pocit bezpečí, a ke svým sousedům se budeme chovat upřímně, s láskou a s úsměvem. Prorok (mír s ním) řekl: **"Při Alláhu, neuvěří, při Alláhu, neuvěří, při Alláhu, neuvěří."** Zeptali se: **"Kdo, Posle Alláhův?"** Odpověděl: **"Ten, jenž neposkytne svému sousedovi pocit bezpečí svou vlastní ochranou."** To vše patří k vlastnostem správného věřícího. A jestliže jimi oplýváte, tak pouze díky Alláhovi a Jeho milosrdenství k vám, jak Sám řekl v súře 10: Júnus (Jonáš), ve verši 58: **Rci: "Nechť radují se z dobrodíní a milosrdenství Alláhova a z toho všeho a to lepší je než to, co shromáždují."**

A to je ten svátek, ve kterém Alláh předeplal konání dobra a dobro nad vším. Proto, služebníci Alláha, buďte bohabojní a pokorní k Alláhovi a nechť tento požehnaný svátek se stane obdobím konání dobra.

Dne 30. prosince 2006 (10. dzú-l-ħidždža 1427) přednesl ve Sportovní hale Sparty Praha řeč Emir Omic

Měsíc muharram je velice významný, protože je prvním měsícem islámského roku a jedním z tzv. zasvěcených měsíců roku. Alláh (subhánahu wa ta'álá) říká v Koránu: "Zajisté počet měsíců u Alláha je dvanáct měsíců, stanovený v Jeho Knize je den, kdy stvořil nebesa a zemi. A z nich jsou čtyři měsíce posvátné, a to je náboženství neměnitelné. Proto si v nich nečinite vzájemně zlé ..." (9:36).

(necht je s ním Alláh spokojen), Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Nejlepší půst po ramadánu je v měsíci muharram." (Muslim č. 1982). Není ovšem doporučeno držet půst celý měsíc, protože Prorok se kromě ramadánu nepostil žádný jiný měsíc v celku.

Je doporučeno též držet půst v den 'ášurá (10. muharramu). Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Držet půst v den 'ášurá sma-

Jaké hříchy může držení půstu v den 'ášurá vymazat?

Imám an-Nawawí řekl, že půst v den 'ášurá vymaže malé hříchy, nikoli velké. Tomu, kdo nemá žádné malé hříchy, se půst zapíše jako dobrý skutek.

Nezveličujme proto odměnu za držení půstu v těchto dnech či měsících. Někteří lidé říkají: nám stačí držet půst v den 'ášurá a budou nám za to vymazány hříchy za celý minulý rok. Tako-

Význam 'ášurá a měsíce muharramu

Abú Bakrah (necht je s ním Alláh spokojen) vyprávěl, že Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) řekl: "Rok má 12 měsíců, čtyři z nich jsou zasvěcené, tři jsou za sebou – dzú 'l-qí'da, dzú 'l-hidždža a muharram – a měsíc radžab, který přichází mezi měsíci džumádá 'l-áchira a ša'bá-nem." (Bucháří č. 2958). Ibn 'Abbás (necht je s ním Alláh spokojen) vysvětlil, že slova "... **Proto si v nich nečinite vzájemně zlé ...**" znamenají, že zlé nemáme činit ve všech měsících roku, ale zvláště ne v těch čtyřech, protože hřích v nich je větší než v ostatních měsících a naopak dobré skutky mají větší hodnotu než jindy v roce. Qatáda měl podobné vysvětlení a přidal: "Alláh (subhána wa ta'álá) vyvolil cokoliv a kohokoliv chce. Vyvolil posly z andělů i z lidí, vyvolil z řeči to, co se týká Alláha (připomínání si Alláha - dhikr), vyvolil ze země mešity, vyvolil z měsíců ramadán a čtyři zasvěcené měsíce, vyvolil z týdne pátek a vyvolil z noci Noc úradku. Proto mějte v úctě to, co Alláh vyvolil." (podle vysvětlení - Ibn Kathír)

V měsíci muharramu je doporučeno co nejvíce držet půst. Podle *hadíthu* od Abú Hurajry

že hříchy za celý uplynulý rok." (Muslim č. 1976). Je doporučeno držet půst spolu s dnem 'ášurá i 9. muharramu. Ibn 'Abbás (necht je s ním Alláh spokojen) zaznamenal hadíth: "Když Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) držel půst dne 'ášurá a doporučil ostatním, aby ho též drželi, řekli mu: 'Posle Boží, vždyt židé a křesťané také ctí tento den.' Prorok potom řekl: 'Až přijde příští rok, budeme držet *tasu'á* a 'ášurá (9. a 10. den muharramu), dá-li Alláh.' Ale následujícího roku, když nastal měsíc muharram, Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) už byl po smrti." (Muslim č. 1916).

Imám aš-Šafí'í a imám Ahmad řekli, že je lepší držet *tasu'á* a 'ášurá (9. a 10. muharramu) dohromady, protože Prorok (necht mu Alláh žehná) držel 'ášurá a měl v úmyslu následující rok držet i *tasu'á*.

Islámští vědci rozdělují půst dne 'ášurá na několika stupňů :

1. Postit se 9., 10. a 11. muharramu, a to je nejlepší.
2. Postit se 9. a 10. muharramu, to je na druhém místě.
3. Postit se 9. a 10. muharramu NEBO 10. a 11. muharramu.
4. Postit se jen 10. muharramu a je to na nejnižším stupni.

ví lidé zapomínají – jak řekl Ibn al-Qajim – že modlení 5x denně a půst v ramadánu jsou významnější než 'ášurá. Dodal také, že někteří lidé sami sebe klamou, když myslí, že vykonali mnoho dobrých skutků. Počítají své dobré skutky, ale zapomínají se ptát svého svědomí, jaké provedli hříchy. Například ten, kdo denně prosí Alláha 100x o odpuštění a pak pomlouvá nebo lže.

Některé nesprávné věci (novoty) prováděné v den 'ášurá:

1. Oslavit den 'ášurá a udělat z něj svátek.
2. Slavnostně se zdobit, líčit, či oblékat nové šaty.
3. Připravovat speciální jídla.
4. Udělat ze dne 'ášurá smutek.
5. Říkat a opakovat některé nedoporučené *du'á* (prosby) či *dhikr* (připomínání si Alláha).
6. Vykonávat speciální modlitby.
7. U příležitosti tohoto dne navštívit některé mešity nebo konkrétní místa, a navštěvovat se navzájem.
8. Dávat almužnu jedině v tento den.

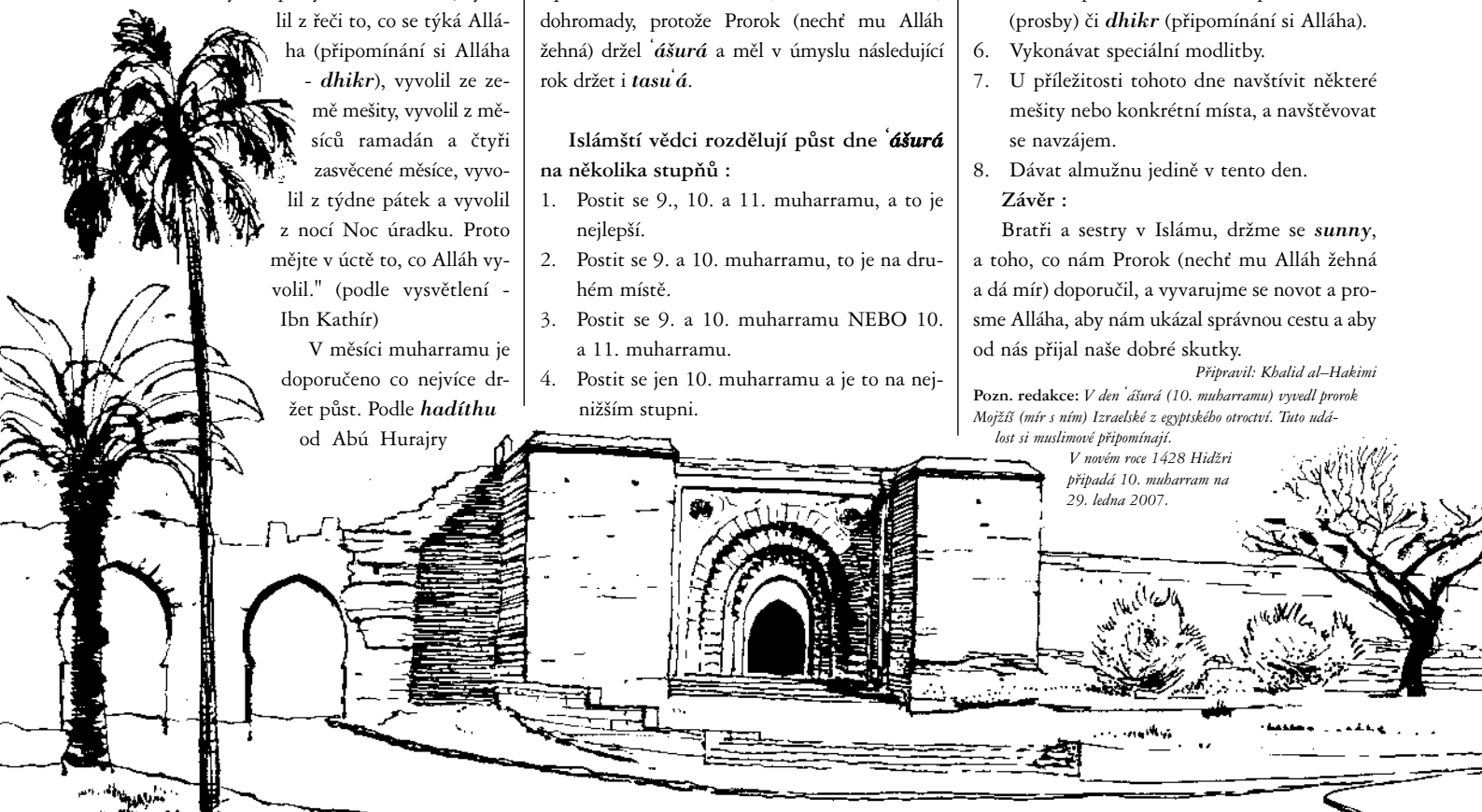
Závěr :

Bratři a sestry v Islámu, držme se *sunny*, a toho, co nám Prorok (necht mu Alláh žehná a dá mír) doporučil, a vyvarujme se novot a prosme Alláha, aby nám ukázal správnou cestu a aby od nás přijal naše dobré skutky.

Připravil: Khalid al-Hakimi

Pozn. redakce: V den 'ášurá (10. muharramu) vyvedl prorok Mojžíš (mír s ním) Izraelské z egyptského otroctví. Tuto událost si muslimové připomínají.

V novém roce 1428 Hidžri připadá 10. muharram na 29. ledna 2007.

Křesťanství se objevilo v Arábii s pronikáním moci Etiopie na začátku r. 340. Do Nadžránu přišel misionář Fimon, který se stal známý svým nesobeckým chováním a zázraky, a přesvědčil díky svému příkladu tamní obyvatele o křesťanství. Na křesťanství také přestoupily kmeny Taghlib a Taj a některé další kmeny žijící na hranicích s římskou říší.

V sousedství perské říše v Iráku či Bahrajnu byla velmi rozšířená magie. Ibrahímův čistý monoteismus nahradilo modlářství, které ho zfalšovalo a odklonilo se od jeho principů a dobrých zvyků. Stejně tak i křesťanství otevřelo své brány modloslužebnictví, ztratilo svou tvář zjeveného náboženství a nedošlo do duší Arabů, neboť ho považovali pouze za druh životního stylu, zatímco židovství se stalo v rukou rabínů nástrojem pro získávání moci a vlády nad lidmi.

Arabská společnost v době před islámem byla na velmi rozdílných stupních sociálního života. Začaly se rozmáhat mnohé společenské nešvary (prostituce, cizoložství, zabíjení narozených dívek, alkoholismus) daleko vzdálené od morálky náboženství jejich předků. Dalším aspektem arabského života byla kmenová hrdost a silná vazba na rodinný klan, kterou vystihovalo heslo: "Podporuj svého bratra ať je utlačovatel či utlačovaný." (islám zdůraznil, že podpora bratra utlačovatele znamená odrazovat ho od nespravedlnosti). Hrdost na kmenovou příslušnost, přání stát se vůdcem a zájem o soupeření vedly často ke vzájemným kmenovým válkám, které oslabovaly kmenovou soudržnost. Předislámská arabská společnost se až na některé výjimky propadla do temnoty, ignorance ovládané chtíčí a touhou po moci a bohatství. Nelze však ani zapomenout na existenci vysoce ceněných vlastností jako pohostinnost a úcta k hostu, dodržování dohod, smysl pro čest a odmítání nespravedlnosti, odhodlanost a pevná vůle, vytrvalost a obdiv k takovým vlastnostem jako trpělivost a mírnost, které někdy chyběly v jejich odvážném a impulzivním životě, i čistý a jednoduchý beduínský život. Tyto vlastnosti spolu s geografickými podmínkami se staly základem pro přijetí Alláhova Poselství.

Předislámská Arábie a její kmeny

Mgr. Jana Al Oukla

Chronologie významných událostí

25 stol. př. Kr.	- výprava Římanů do Arábie
20.-21. stol. př. Kr.	- vláda kmene Džurhim v Mekce
11. stol. př. Kr.	- Sabejské království v Jemenu
587 př. Kr.	- vyhnání Adnánovců do Jemenu
4. stol. př. Kr.	- Nabatejské království a usazení Minejských rodů na jih od Nabatejského království
160 př. Kr.	- Lihjánská dynastie
115 př. Kr.	- Himjarské království
24 př. Kr.	- Aelia Gall dobyl 'Aden
65	- první kontakt Římanů s Nabatejským královstvím
70	- dobytí Jeruzaléma Římany
105	- Nabatejské království se stává římskou provincií
110	- Himjarské království v jižním Jemenu
1.-2. stol.	- kmen Quda'a se objevuje na hranicích Sýrie
224	- nástup Sasánovské dynastie
229-232	Persko-římská válka
241-244	Persko-římská válka
258-260	Persko-římská válka
260	- Palmyrské království
268	- založení dynastie Lachmovců v Híře
273	- ovládnutí Palmyrského království císařem Aureliem
296-297	Persko-římská válka, vítězství Římanů
300	- Himjarská dynastie II v jižním Jemenu
330	- založení Konstantinopole
337-350, 359-361	Persko-římská válka
370	- první okupace Jemenu Etiopii
371-376	Persko-římská válka
378	- konec okupace Jemenu Etiopii
395	- rozdělení římské říše
450-451	- protržení velké přehrady v Ma'ribu - pád Jemenské civilizace
440	- vláda Qusaje z kmene Qurajš v Mekce
460	- založení kindské dynastie v Nadždu
480	- smrt Qusaje
497	- smrt Hášima
503-505	Persko-římská válka
523	- výprava jemenského krále Dhú I. Nuwáse proti křesťanům v Nadžránu
524-531	Persko-byzantská válka
525	- druhé dobytí Jemenu Eriatem, pád Himjarského království
527	- útok Ghassánovců na Híru
529	- osvobození Híry od kindské dynastie, Ghassánovský stát
530	- zánik kindské dynastie
534	- převzetí vlády nad Jemenem Abrahamu
559-569	válka Ghassánovců pod vedením al-Háarith ibn Džabala s Lachmovci v Híře
570	- událost slona, Abrahova nezdařená výprava na Mekku, narození proroka Muhammada
575	- vláda Madikariba ibn Sajfu Dhú Jazína al-Himjarího
581	- válka mezi kmenem Qurajš a Hawázín zv. Fidžar
604	- pád dynastie Lachmovců
604	- Ejás ibn Qubajs at-Ta'í dosazen Peršany na trůn v Híře
614	- dobytí Jeruzaléma Peršany
628	- Héракlios získává mírovou smlouvou zpět svá území a Jeruzalém
632	- dobytí Perské provincie Chálidem ibn al-Walídem
638	- perský guvernér Jemenu a poslední lachmovský vládce přijal islám po bitvě u Jarmúku

Zpráva o činnosti Ústředí a organizací

■ Dne 6. 9. 2006 navštívili mešitu v Praze studenti ze čtyř tříd pražského gymnázia Prosek. Dne 9. 9. vysílal Český rozhlas Vltava diskusi s prof. Kropáčkem z FF UK, V. Sáňkou z Islámské nadace v Praze a publicistou A. Tomským na téma aktuální situace islámu v Evropě. Dne 11. 9. měl V. Sáňka (spolu s analytikem AMO Janem Šnajdaufem) rozhovor pro ČT 24 o muslimech v ČR a v Evropě a na podobné téma s ním vyšel rozhovor 11. 9. v denících Bohemia. Dne 16. 9. jsme se pro zpravodajství ČTI vyjadřovali k výrokům, které pronesl papež na adresu proroka Muhammada (nechť mu Alláh žehná) a džihádu. Rozhovor na podobné téma jsme poskytli i 18. 9. rádiu Impuls a 22. 9. vyšel v MF Dnes článek V. Sáňky "Papežova slova neměla zazníť". V září jsme také poskytli rozhovor pro časopis Reflex a server aljazeera.net (o muslimech v ČR). Dne 22. 9. měl V. Sáňka on line rozhovor pro internetový server lidovky.cz.

■ Dne 23. 9. začal postní měsíc ramadán 1427 H. V Islámských centrech v Praze, v Brně i v Teplicích probíhal obvyklý "ramadánový" program, sestávající hlavně z každodenního společného přerušení půstu a večerní modlitby taráwih. Sdělovacím prostředkům jsme zaslali tiskovou zprávu o začátku ramadánu a jeho hlavních principech. Do Prahy na tento měsíc opět přijel šejch Abdalla Sulajmani z Mekky a spolu s dalším hostem šejchem Rádí al-Masrim z Egypta zajistili bohatý program pro pražskou mešitu. Jako obvykle v mešitách probíhalo darování "zakátu al-Fitr", který musí zaplatit každý muslim a muslimka (80,- Kč na osobu), kteří mají alespoň minimální prostředky (jídlo na následující den). Vybrané peníze byly ještě před Svátkem rozděleny mezi chudší muslimy. Svátek přerušení půstu (Íd al-Fitr) jsme v Islámských centrech oslavili 23. října společnou sváteční modlitbou, kázáním a následnou oslavou. Na požádání jsme poskytli článek o ramadánu pro webové stránky Hedvábná stezka, rozhovor o ramadánu pro rádio Metuje a článek "Jak se postí český muslim" pro časopis Zrnění.

■ Dne 23. 9. navštívila mešitu v Praze početná skupina z organizace Křesťanské společenství. Dne 3. 10. vyšel v Hospodářských novinách článek o islámu v ČR, ve kterém se objevily také odpovědi M. Hassana, J. Hamarsheha a V. Sáňky a který byl doplněn i výzkumem veřejného mínění. Dne 18. 10. byl vysílán na ČR 6 pořad "Kdo jsou a co chtějí čeští muslimové" (hovořili v něm

V. Sáňka a analytik AMO Jan Šnajdauf) a stejný den na Českém rozhlasu I pořad "Třetí dimenze", ve kterém na téma mezináboženského dialogu diskutovali prof. T. Halík, dr. L. Pavlát a dr. V. Sáňka. Dne 18. 10. měl M. Hassan přednášku na Filosofické fakultě v Olomouci. Do mešity v Brně přišli studenti z gymnázia Brno (19. a 20.10. a 18.12.), střední školy pro knihkupce (31.10.), 8. třídy základní školy (1.11.), Moravského gymnázia (6.11. a 4.12.), gymnázia z Uherského Brodu (15.11.), zdravotní školy z Brna (16. a 23.11. a 7.12.), gymnázia Elgartova (29.11.), Pedagogické fakulty (12.12), střední školy z Vyškova (18.12.) a gymnázia ze Zlína (19.12.). Dne 21. 10. měl M. Hassan přednášku na Pedagogické fakultě v Brně.

■ V říjnu jsme obdrželi odpověď z Ministerstva kultury, kterou nám byla zamítnuta naše žádost o oprávnění k výkonu zvláštních práv podle zákona 3/2002 Sb., kterou UMO podalo již v dubnu roku 2006. Proti rozhodnutí MK jsme podali rozklad a vydali jsme naše stanovisko k této záležitosti pro ČTK.

■ Dne 27. 10. se v Nostickém paláci uskutečnilo přátelské setkání vedení MK s významnými osobnostmi kulturního a společenského života v naší zemi. Kromě řady jiných hostů na ně ministr kultury pozval i zástupce registrovaných církví a náboženských společností a účastnil se ho i zástupce UMO.

■ Dne 8. 11. navštívilo mešitu v Praze asi 45 studentů ze střední školy cestovního ruchu z Turnova. Dne 11. 11. přednesla Zuzana Masáková přednášku na téma Postavení ženy v islámu na setkání cestovatelů v kulturním domě Ládví v Praze 8. Dne 20. 11. měl V. Sáňka přednášku pro studenty katedry religionistiky na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, které se účastnila i třída místního gymnázia a dne 21. 11. vystoupil v pořadu Radioforum na ČR Radiožurnál v diskusi o soužití muslimských komunit v Evropě. V listopadu měla Barbora Hanachová přednášku na střední zdravotní škole v Brně. Dne 25. 11. se zástupce UMO účastnil mezinárodního semináře k 25. výročí vyhlášení Deklarace OSN z r. 1981 o odstranění všech forem neshášenlivosti a diskriminace založených na náboženství či víře. Dne 27. 11. vykonalo pět zástupců UMO návštěvu ministerstva kultury na pozvání ministra, který se již od počátku roku postupně setkává se zástupci všech registrovaných církví a náboženských společností. Pan ministr se na schůzku ne-

dostavil, a tak setkání proběhlo s náměstkyní ministra a jedním externím poradcem.

■ Dne 7. 12. se konal seminář pod názvem Česká muslimská komunita na Evangelické teologické fakultě, na kterém hovořili K. Kantarová, M. Hassan a V. Sáňka. Dne 12. 12. navštívilo mešitu v Praze asi 30 studentů 4. ročníku Karlínského gymnázia a dne 13. 12. to byli studenti Střední odborné školy pro administrativu EU z Prahy 9. Dne 20. 12. představil M. Hassan naši víru žákům jedné brněnské základní školy. Od října 2006 probíhá v mešitě v Praze každou neděli program, který připravuje většinou imám mešity a sestává ze dvou přednášek.

■ Ve dnech 22. až 25. 12. proběhl v Hradci Králové tradiční zimní muslimský kongres pod názvem "Milosrdenství pro lidstvo veškeré". Hlavním tématem přednášek byl příklad proroka Muhammada (nechť mu Alláh žehná). Přednášejícími byli Mgr. dr. Abdulkarim Bousalem z Vídně, šejch Emir Omic z Bosny a dr. Wasem al-Mabruk z Velké Británie. Kongresu se účastnilo kolem 160 muslimů a muslimek, asi čtvrtinu z nich tvořila skupina studentů z Malajsie, kteří přijeli do České republiky právě v tomto roce studovat na našich vysokých školách.

■ Několik dní před Svátkem obětí jsme zaslali do ČTK tiskovou zprávu o pouti do Mekky a zprávu o vlastním průběhu Ídu al-Adhá. O hadždži jsme poskytli rozhovor Českému rozhlasu radiožurnál. Vlastní svátek, který připadl na 30. prosince 2006, jsme oslavili sváteční modlitbou v modlitebnách v Brně, Teplicích, Hradci Králové a Plzni, v Praze byla pro oslavu pronajata opět Sportovní hala Sparty Praha. (viz foto na str. 9)

V Praze dne 10. 1. 2007
20. dzú 'l-hidždža 1427

Majitel a vydavatel:

Al Ittihad Al Islami

Ústředí MO v České republice

Redakční rada:

RNDr. Vladimír Sáňka,

ing. Muneeb Hassan, Jalal Atassi,
ing. Lazhar Maamri.

Redakce:

Blatská 1491,

198 00 Praha 9 - Kyje

Tel.: 281 918 876,

fax: 281 917 414

e-mail: praha@muslim.cz

Registrace: MK ČR E 11633

